

MATERIAŁY FELIKSA PRZESMYCKIEGO
(1892-1974)
(III-254)

Feliks Przesmycki urodził się 19 stycznia 1892 r. w Miropolu na Wołyniu. Był synem Władysława, agronoma i zarządcy majątków ziemskich, powstańca 1863 r. i Anieli z Knollów. Pochodził z rodziny ziemiańskiej. Dziadek Adam Przesmycki utracił majątek za udział w powstaniu styczniowym 1863 r.

Feliks Przesmycki w roku 1910 ukończył gimnazjum klasyczne w Ostrogu na Wołyniu i w tymże roku podjął studia na Wydziale Matematyczno – Przyrodniczym Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie, z którego przeniósł się na Wydział Lekarski tegoż Uniwersytetu. W grudniu 1914 r. został powołany do armii rosyjskiej w charakterze młodszego lekarza od listopada 1915 r. pracował w szpitalu zakaźnym pod Białą Cerkwią. W roku 1916 otrzymał dyplom lekarski na Uniwersytecie Kijowskim.

Był od 1917 r. lekarzem polowego szpitala Polskiego Komitetu Pomocy Sanitarnej (PKPS), a następnie I Polskiej Dywizji. Od marca 1918 r. pracował jako lekarz w szpitalu zakaźnym I Korpusu Polskiego gen. J. Dowbór – Muśnickiego do jego demobilizacji w czerwcu 1918 r.

W lipcu 1918 r. Feliks Przesmycki powrócił do kraju i podjął pracę w szpitalu Czerwonego Krzyża w Warszawie. Od października 1918 r. pracował na stanowisku asystenta w Instytucie Epidemiologicznym przy Katedrze Bakteriologii Uniwersytetu Warszawskiego (UW). Po likwidacji Instytutu w roku 1919 został przeniesiony do Państwowego Zakładu Wyrobu Surowic i Szczepionek w charakterze asystenta, gdzie pracował do 1922 r.

Feliks Przesmycki w roku 1922 uzyskał tytuł doktorski na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego na podstawie pracy pt.: *Etiologia i epidemiologia nagminnego zapalenia opon mózgowych w Warszawie*.

Jako stypendysta fundacji Rockefellera w roku 1923 przebywał w USA, głównie w Szkole Zdrowia Publicznego Harvarda w Bostonie, gdzie zajmował się biochemią antygenów. W latach 1923 – 1928 pracował na stanowisku starszego asystenta zaś od 1929 – 1932 na stanowisku adiunkta w Państwowym Zakładzie badania Surowiec i Szczepionek w Warszawie pod kierunkiem prof. L. Hirszfelda. W roku 1929 habilitował się na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie rozprawy pt.: *Z badań nad biochemią antygenów*. W tym, że roku zaczął wykładać bakteriologię na Wydziale Lekarskim UW. Prowadził te wykłady do 1939 roku. Od 1933 r. był kierownikiem Działu Bakteriologii i Medycyny Doświadczalnej Państwowego Zakładu Higieny (PZH), na którym to stanowisku kierował całą obsługą bakteriologiczną i serologiczną w Polsce.

W okresie okupacji niemieckiej (1939 – 1944) nadal pozostawał kierownikiem Działu Bakteriologii i Medycyny Doświadczalnej PZH. Od 1941 r. pełnił konspiracyjnie obowiązek dyrektora tego Zakładu. Feliks Przesmycki zorganizował w Zakładzie produkcję szczepionki przeciwko durowi osutkowemu. W szczepionkę tę zaopatrywano więzienia, obozy koncentracyjne i getta. Był także współorganizatorem tajnego nauczania i prowadził w jego ramach zajęcia z zakresu mikrobiologii. Ponadto opracował z prof. A. Ławrynowiczem podręcznik pt.: *Bakteriologia lekarska*. Podczas Powstania Warszawskiego pełnił obowiązki Szefa Sanitarnego Dzielnicy Mokotów dla ludności cywilnej. Po kapitulacji powstania z ramienia PCK brał udział w ewakuacji z Warszawy i ostatnim transportem w październiku 1944 r. wyjechał do Krakowa.

W 1945 r. Feliks Przesmycki został powołany na stanowisko naczelnego dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, na stanowisku tym pozostawał do roku 1963, w którym przeszedł na emeryturę. Od roku 1954 był jednocześnie przewodniczącym Rady Naukowej PZH. W roku 1946 został mianowany profesorem zwyczajnym bakteriologii na Wydziale

Lekarskim Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie zorganizował Katedrę i Zakład Mikrobiologii Lekarskiej. Od roku 1950 był profesorem zwyczajnym mikrobiologii i higieny Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Warszawie, a od 1950 r. kierownikiem Katedry Epidemiologii Oddziału Sanitarno – Higienicznego Wydziału Lekarskiego tej Uczelni.

Feliks Przesmycki w roku 1950 został członkiem Komitetu Organizacyjnego I Kongresu Nauki Polskiej i uczestniczył w pracach sekcji nauk medycznych. Od roku 1952 do 1974 wchodził w skład Komitetu Mikrobiologii PAN i był przewodniczącym Komisji Wirusologicznej.

Ponadto od 1954 r. wchodził w skład Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia. Po przejściu na emeryturę (1963) Minister Zdrowia i Opieki Społecznej powołał go na stanowisko specjalisty krajowego w zakresie wirusologii (do 1970).

Feliks Przesmycki prowadził prace badawcze m. in. nad biochemią antygenów i nad wirusem grypy. Opublikował 229 prac z zakresu epidemiologii i wirusologii m. in. jak: *Zarys bakteriologii praktycznej i Mikrobiologia lekarska*.

Feliks Przesmycki był członkiem wielu towarzystw naukowych, m. in. Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (1951), Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów (1927, w latach 1952 – 1955 jego prezesem), członkiem honorowym Czechosłowackiego Towarzystwa lekarskiego im. Purkyniego oraz Nowojorskiej Akademii Nauk (1958).

Feliks Przesmycki był odznaczony m. in. Złotym Krzyżem Zasługi (1937), Krzyżem Komandorskim z gwiazdą Odrodzenia Polski (1963) i otrzymał Nagrodę I stopnia (1951).

Profesor Feliks Przesmycki zmarł 26 grudnia 1974 r. w Warszawie i został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim.

Materiały Feliksa Przesmyckiego w rozmiarze ok. 0,45 m.b. przekazała w darze dla Archiwum PAN w roku 1982 i 1983 wdowa Halina Przesmycka. Materiały te były w dużym stopniu uporządkowane.

Spuścizna została ostatecznie uporządkowana w 1988 roku przez studentów Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego: Roberta Kostro, Grzegorza Milewskiego i Roman Wojno pod kierunkiem mgr Józefa Mizikowskiego i mgr Elżbiety Sztraj.

W trakcie porządkowania spuściznę podzielono na 8 grup.

Grupa I – materiały twórczości naukowej dzieli się na dwie podgrupy: artykuły i referaty. Artykuły poświęcone są zagadnieniom mineralogii oraz działalności służby zdrowia w okresie okupacji niemieckiej oraz powstania warszawskiego. Podgrupę tę zamykają biogramy wirusologów m. in. Hirszfelda (j.a. 17). Artykuły tej podgrupy ułożono w porządku chronologicznym. Znaczna część jednostek tej podgrupy zawiera odsyłacze kierujące do jednostki 38 z podaniem stron w tej jednostce na których występuje dany artykuł. Przyjęto tę metodę ze względu na to, iż jednostka 38 stanowi oprawny poszyt przekazany Archiwum PAN przez Halinę Przesmycką. W poszycie tym znajduje się w części materiały twórczości naukowej, działalności organizacyjnej jak i materiały biograficzne oraz materiały o twórcy zespołu. Kolejna podgrupa to referaty poświęcone m. in. organizacji nauki polskiej (j.a. 19) i działalność Państwowego Zakładu Higieny w 45 – lecie jego istnienia (j.a. 70).

Grupa II to materiały działalności organizacyjno – naukowej. Składają się na nie materiały związane z działalnością F. Przesmyckiego w okresie okupacji niemieckiej jako rejonowego delegata rządu do spraw sanitarnych w Warszawie m. in. są to akta związane z organizowaniem szpitala gruźliczego przy ul. Żurawiej w sierpniu 1944 roku. Materiały działalności F. Przesmyckiego na stanowisku dyrektora Państwowego

Zakładu Higieny tworzą m. in. teksty wygłoszonych przemówień oraz wykłady dla prasy i radia. Ponadto w skład tej podgrupy wchodzi akta Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów. Występuje w nich m. in. tekst przemówienia F. Przesmyckiego na I Krajowy Sympozjum Mikrobiologów i Epidemiologów w latach 1927 – 1971, zawierający skład osobowe zarządów i wykaz wygłoszonych referatów przez uczestników zjazdu.

W grupie III materiałów biograficznych znajdują się m. in. autożyciorys i ankieta personalna oraz pamiętnik obejmujący dzieciństwo, okres studiów i lata 1914 – 1974. Uzupełnieniem pamiętników jest wykaz zagranicznych podróży naukowych F. Przesmyckiego. Pamiętnik ten został w części napisany ręką Haliny Przesmyckiej.

Korespondencja wpływająca stanowi IV grupę materiałów, ułożono ją w porządku alfabetycznym według nazwisk adresatów. Na szczególne uwzględnienie zasługują listy A. Kaczyńskiego b. pracownika Rejonowej Delegatury Rządu, Działu Spraw Sanitarnych dotyczące szpitala płoniczego dla dzieci przy ul. Wilczej w Warszawie w czasie Powstania Warszawskiego (j.a. 40).

W grupie V materiałów twórcy zespołu występuje bibliografia prac F. Przesmyckiego z lat 1919 – 1973, wspomnienia osób trzecich o działalności twórcy zespołu w okresie okupacji. Ponadto artykuły w związku z 75 – leciem i 80 – leciem jego urodzin oraz artykuły pośmiertne. Artykuły te zgrupowano w jednostkach 43 i 44 w aneksy.

W grupie materiałów rodzinnych to akta wdowy Haliny Przesmyckiej m. in. dotyczące Funduszu Nagród im. Feliksa Przesmyckiego powstałego z daru Feliksa i Haliny Przesmyckich przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych w Poznaniu (j.a. 45).

Materiały osób obcych to grupa VII, która zawiera m. in. tekst referatu Józefa Wizy, profesora Akademii Medycznej w Poznaniu poświęcony dziejom Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej tej uczelni (j.a. 48).

Spuściznę zamyka grupa VIII. Są to druki twórcy zespołu i druki osób obcych (j.a. 49 i j.a. 50). Ułożono je w porządku alfabetycznym według tytułów prac F. Przesmyckiego oraz według nazwisk autorów.

Materiały Feliksa Przesmyckiego opatrzone zostały w Archiwum PAN sygnaturą III – 254. Spuścizna zawiera 50 jednostek archiwalnych i 4 aneksy.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Feliksa Przesmyckiego* Archiwum PAN, sygn. III – 254, j. 32 – 33, j. 35 – 38, j. 42 – 44.
2. *Czy wiesz kto to jest* pod redakcją S. Łozy, Warszawa, 1938.
3. Teresa Ostrowska, *Feliks Przesmycki*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny* 1986, t. XXIX/1, s. 9 - 13

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

Pozycja inwentarza

I. Materiały twórczości naukowej	1 - 21
A. Artykuły	1 - 17
B. Referaty	18 - 21
II. Materiały działalności organizacyjno – naukowej	22 - 31
III. Materiały biograficzne	32 - 39
IV. Korespondencja	40
V. Materiały o twórcy zespołu	41 - 44
VI. Materiały rodzinne	45 - 47
VII. Materiały obce	48

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Artykuły

1. *Świat lekarski w czasie okupacji Państwowy Zakład Higieny podczas wojny*
Artykuł
1945, masz., sz., k. 6, zob. aneks j. 38, str. 108 – 113.
2. *Planowanie w nauce oraz uzupełnienie*
Artykuł
1950, masz., sz., k. 17, str. 191 – 207, zob. j. 38.
3. *Organizacja służby zdrowia Warszawa – Południe podczas Powstania Warszawskiego*
Artykuł
1957, masz., l., k. 4
4. *Osiągnięcia w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej w okresie ostatnich 10 lat*
Artykuł
1962, masz., k. 3, str. 222 – 224, zob. j. 38
5. *Niektóre choroby już z nie będące groźne*
Artykuł
1963, masz., str. 151 – 152, zob. j. 38
6. *Paraliż dziecięcy w likwidacji na terenie Polski*
Artykuł
1964, masz., sz., k. 4, str. 164 – 167, zob. j. 38
7. *Profilaktyka, zdrowie, higiena*
Artykuł
1964, masz., sz., k. 4, str. 153 – 159, zob. j. 38
8. *Wirus kleszczowego zapalenia mózgu krąży w przyrodzie*
Artykuł, 1964, masz., sz., k. 5, str. 160 – 163, zob. j. 38
9. *Nasz udział w zwalczaniu polimielitu*
Artykuł
1965, masz., k. 5, str. 168 – 172, zob. j. 38
10. *Grypa, grypopodobne schorzenia*
Artykuł
1966, masz., l., k. 12
11. *Grypa i schorzenia dróg oddechowych objęte międzynarodowym programowaniem badań*
Artykuł
1966, masz., sz., k. 4, str. 113 – 116, zob. j. 38
12. *Kronika jednego zwycięstwa*

- Artykuł
1966, masz., sz., k. 9, str. 177 – 185, zob. j. 38
13. *Zwycięstwo nad wirusem polio*
Artykuł
1967, masz., sz., k. 4, str. 186 – 189, zob. j. 38
14. *Rys historyczny działalności zakładu Mikrobiologii Lekarskiej Akademii Medycznej w Poznaniu*
Artykuł
1968, l., k. 5
15. *Szczepionka przeciw odrze*
Artykuł
1970, l., k. 25
16. *Polskie Towarzystwo Mikrobiologów*
Artykuł
1972, masz., sz., k. 5, str. 239 – 243, zob. j. 38
17. Biogramy uczonych M. Czumakow, L. Hirszfeld, M. Kasprzak, A. Ławrynowicz, L. Rajchman
1948 – 1971, b.d., rkp., masz., l., k. 37, fot. 8 szt.

B. Referaty

18. *Charakterystyka laboratoryjna epidemii grypy*
Ocena szczepionki przeciwko grypie.
Szczepienie ochronne
3 referaty
1953 – 1954, b.d., rkp., masz., l., k. 26, przezrocza szt. 6
19. *Uwagi o organizacji nauki polskiej*
Referat
1957, masz., sz., k. 6, str. 215 – 219, zob. j. 38.
20. *45 – lecie z działalności Państwowego Zakładu Higieny 1918 – 1963*
Referat
1963, masz., sz., k. 21, str. 246 – 266, zob. j. 38
21. *Badania serologiczne jako ocena epidemicznego stanu terenu*
Referat
1972, masz., rkp., l., k. 23

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO-NAUKOWEJ

22. Rejonowy Delegat Rządu, Dział Spraw Sanitarnych
Zaświadczenie dotyczące szpitala chorych na gruźlicę oraz szpitala dla chorych zakaźnie, korespondencja
1944 – 1962, rkp., masz., odbitka kserograficzna, l., sz., k. 9, str. 92 – 93, zob. j. 38

23. Państwowy Zakład Higieny
Notatki prasowe, przemówienia
1955 – 1963, masz., kserokopia, sz., str. 220 – 224, 245, 261 – 277, 355 – 358,
zob. j. 38
24. Wywiady profesora Feliksa Przesmyckiego jako dyrektora Państwowego Zakładu Higieny
dla prasy i radia
1955 – 1960, masz., sz., k., str. 323, 336, 349 – 351, 362 – 364, 366 – 369,
385-388, zob. j. 38
25. Państwowy Zakład Higieny, omówienie Sesji Naukowej z roku 1963, materiały sesji Rady
Naukowej PZH poświęconej 45 – leciu jego istnienia
1963, masz., druk., fotokopia, l., sz., k. 140, fot. 19
26. Centralne Laboratorium Surowic i Szczepionek
Projekt dokumentacji technologicznej inaktywowanej szczepionki grypowej
opracowanej przez mgr Marię Skrochowską pod kierunkiem F. P.
1969, masz., l., k. 11
27. Jw.
Szczepionka przeciw odrze, praca N.Mazur i R. Zahorskiej przy współpracy K.
Zakrzewskiego pod kierunkiem F.P.
1972, masz., l., k. 83
28. Jw.
Szczepionka przeciwko śwince (żywa liofilizowana) praca pod kierunkiem F.P.
1972, masz., l., k. 124
29. Polskie Towarzystwo Mikrobiologów
Przemówienie F.P. na I Krajowym Sympozjum Wirusologicznym, Program I
Krajowego Sympozjum Wirusologicznego
1972, rkp., druk., l., k. 13
30. Jw.
Wykaz zjazdów mikrobiologów i epidemiologów w latach 1927 – 1971, dane
dotyczące składów osobowych, zarządów, wygłoszonych referatów uczestników
zjazdów
1972, rkp., masz., l., sz., k. 29
31. Polska Akademia Nauk i Polskie Towarzystwo Mikrobiologów
Protokół posiedzenia Komisji Wirusologicznej PAN i Zarządu Sekcji
Wirusologicznej PTM, korespondencja
1972 – 1974, masz., l., k. 5, str. 69 – 70, zob. j. 38.

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

32. Autożyciorys, ankieta personalna dla PAN, charakterystyka własnej działalności
organizacyjno – naukowej
1964 – 1971, masz, rkp, l., k. 32, str. 5 – 9, 98, 118 – 121, zob. j. 38.

33. Dokumenty osobiste
Wyciąg z aktu urodzenia, zaświadczenia wojskowe, zatwierdzenie o pracy, nominacje, podziękowania, dyplomy uniwersyteckie, powołania,
1892 – 1974, masz., rkp., druk., kserokopie, fotokopie, sz., k. 82, str. 27 – 88, zob. j. 38
34. Odznaczenia, dyplomy, nagrody
1917 – 1977, fotokopie, kserokopie, sz., l., k. 26, str. 295 – 316, zob. j. 38
35. *Moje wspomnienia 1914 – 1934 cz. I*
Spisane ręką Haliny Przesmyckiej
1974, rkp., sz., k. 141
36. *Moje wspomnienia 1934 – 1963, cz. II i 1963 – 1974, cz. III*
Spisane ręką Haliny Przesmyckiej
1974, rkp., sz., k. 121
37. *Wspomnienia – dziedzictwo i młodość oraz z lat 1914 – 1974, cz. I-III*
Ponadto wykaz zagranicznych podróży naukowych F. P. w latach 1947 – 1969
1976, b.d., masz., sz., k. 228
38. Feliks Przesmycki
Zbiór m. in. artykułów, wywiadów, dokumentów biograficznych oraz materiałów o twórcy zespołu
1892 – 1794, masz., fotokopia, kserokopia, oprawny, k. 474
39. Fotografie Feliksa Przesmyckiego i zbiorowe ze zjazdów naukowych i sympozjum 1916
Po 1963, szt. 83

IV. KORESPONDENCJA

40. Brzozowska H.
Brzozowski J.
Kaczyński A.
Przebyłkiewicz Z.
Wiza J.
Korespondencja wpływająca
1971 – 1972, masz., rkp., l., k. 10.

V. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU

41. Bibliografia prac Feliksa Przesmyckiego z lat 1919 – 1973
1981, masz., l., k. 26
42. Filar Z., *Tajne nauczanie medycyny w Warszawie*
Śliwicki Z., *Meldunek z Pawiaka* (wypis)
Wspomnienia o działalności F. P. podczas okupacji niemieckiej
1958 – 1974, masz., l., k. 3
43. Artykuły o F.P.

1963 – 1972, masz., druk, fot., j. ang., pol., l., sz., k. 11, str. 38, 344 – 347, 359, 361, 370 – 384, 426 – 438, zob. j. 38 oraz zob. aneks 1

44. Artykuły pośmiertne o F. P.,
1975, masz., druk, kserokopie, j. pol., ros., ukraiński, l., sz., zob. aneks 2

VI. MATERIAŁY RODZINNE

45. Halina Przesmycka
Fundusz Nagród im. Feliksa Przesmyckiego, regulamin oraz korespondencja m. in. z Polskim Towarzystwem Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych 1976 – 1982, masz., l., k. 9
46. Jw.,
Korespondencja wpływająca, Państwowy Zakład Higieny, Polska Akademia Nauk, Biblioteka im. Ossolińskich, Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Uniwersytet Kijowski, Wydział Biologiczny 1976 – 1979, masz., l., k. 4

VII. MATERIAŁY OBCE

47. **Parzeur** J., omówienie XVI Zjazdu Mikrobiologów Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów
1967, masz., l., str. 420 – 423, zob. j. 38.
48. Wiza Józef, *Dzieje Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej Akademii Medycznej w Poznaniu*
Referat
1965, masz., l., k. 6

VIII. ZAŁĄCZNIKI

49. Druki twórcy zespołu
1945 – 1957, zob. aneks 2
50. Druki osób obcych
1954 – 1978, zob. aneks 3

ANEKS 1

- J. 43. Artykuły o F.P.
1. Raśko K., *Forty five years of the State Institute of Higienne in Warsaw*, „Journal of Higienne, Epidemiology, Microbiology and Immunology”, 1963 – VII – 503.
 2. *F. Przesmycki, profesor doktor nauk medycznych*, „Przegląd Epidemiologiczny” Rol XVIII, 1964
 3. *Professor F. Przesmycki to his 75 – th Birthday*, „Acta Microbiologica Polonica”, 1967, 16: 85 – 86.
 4. *Feliks Przesmycki, (on his 80 th birthday)*, „Epidemiological Review” XXVI, 1972, 1.
 5. *Feliks Przesmycki (w 80 rocznicę urodzin)*, „Przegląd Epidemiologiczny”

t. XXVI, 1972, zob. j. 39.

J. 39. Jw.

1. Ćwiertnicki St., *The Conquered Virus*, Poland nr 8/48, 1958, str. 344 -347.
2. Cieślińska Helena, *Prof. F. Przesmycki, ekspert na światową skalę w dziedzinie zwalczania chorób wirusowych*, „7 dni w Polsce” nr 22/169, 1960, str. 359 – 361.
3. Mańkowska Anna, *Rozmowy warszawskie – Feliks Przesmycki* „Tygodnik Powszechny”, nr 26/596/, 1960, str. 370 – 373.
4. Sitkowa K., *Walka z poliomyelitis w Polsce*, „Służba Zdrowia”, nr 16/556/, 1960, str. 374 – 378.
5. Mir – Par, *Naukowiec – badacz – lekarz. W obronie życia ludzkiego* „Życie Warszawy” nr 152/1969/, 1960, str. 379 - 384
6. *Jubileusz profesora F. Przesmyckiego*, „Służba Zdrowia”, nr 17/557/, 1960, str. 427 – 429.
7. *Feliks Przesmycki, prof. doktor nauk medycznych*, „Przegląd Epidemiologiczny”, rok XVIII/ 1964, str. 430 – 434.
8. *Profesor Feliks Przesmycki to his 75 – th Birthday*, „Acta Microbiologica Polonica”, 1967, 16: 85 – 86, str. 435
9. *Sawicki L., Reports Prof. F. Przesmycki – 75 – th Birthday*, „Acta Virologica”, 1967, str. 436 – 438

ANEKS 2

J. 44. Artykuły pośmiertne o profesorze F. P.

1. Brill J., *Feliks Przesmycki 9.I.1892 – 25.XII.1974*, „Postępy Mikrobiologii”, t. XIV, 1975.
2. Kańtoch M., *Prof. Feliks Przesmycki*, „Acta Virologica”, t. 19, 1975.
3. Kańtoch M., *Feliks Przesmycki (1892 – 1974)*, „Postępy Mikrobiologii”, t. XVII, z. 2, 1978.
4. Ornowski M., *Przesmycki Feliks (9.I.1892 Miropol na Wołyniu – 25.XII.1974 Warszawa) Lekarz mikrobiolog, epidemiolog, pionier wirusologii polskiej, pedagog*. 1977.
5. *Pamięci profesora F. Przesmyckowo*, „Mikrobiologiczeskij Żurnal”, t. XXXVII, nr 6, Kijów 1975.
6. *Pamięci profesora F. Przesmyckowo*, „Woprosy Wirusologii”, 1975, z. 3.
7. Wojciechowski E., *Feliks Przesmycki (1892 – 1974)*, „Medycyna Doświadczalna i Mikrobiologia”, t. XXVII, z. 2, 1975.
8. Zarząd Sekcji Wirusologicznej PTM, *Wspomnienie pośmiertne o prof. dr nauk med. F. Przesmyckim*, [w:] *Informator Naukowy*, 1975.

ANEKS 3

J. 49. Druki twórcy zespołu:

1. *Analiza antygenowej budowy szczepów grypy*, „Medycyna Doświadczalna i Mikrobiologia”, nr 2/1954, str. 1 – 4.
2. *Charakterystyka laboratoryjna epidemii grypy 1954 – 1955*, „Przegląd Epidemiologiczny”, nr 2/1956, str. 5 – 7.
3. *Epidemiologia grypy* „Pediatria Polska”, t. XXIV, nr 7/1950, str. 8 – 13.
4. *Epidemiology of influenza in Poland, 1947 – 1957*, „Biulletin Organisation Mondiale Santé”, 1959, 20, 303 – 323, jęz. ang., str. 14 – 25.
5. *The Epidemic of Asian Influenza in Poland, 1957*, „Biulletin Organisation Mondiale Santé”, 1959, 20, 225 – 239, str. 26 – 33.

6. Grypa, „Pediatria Polska”, nr 3-4/1950, str. 34 – 41.
7. Ludwik Hirszfild 1884 – 1954, „Medycyna Doświadczalna i Mikrobiologia”, 1954, nr 4, str. 42 – 43.
8. Świat lekarski w czasie okupacji i na przełomie, „Przegląd Lekarski”, nr 9-10/1945, str. 44 – 45.
9. Vaccination against influenza in Poland, 1953 – 56, „Biulletin Organization Mondiale Santé”, 1959, 20, 333 – 335, str. 56 – 57.

ANEKS 4

J. 50. Druki osób obcych:

1. Bazan Irena, *Badania nad zmiennością aparatu płciowego i grasicy u rzesorka rzeczka*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/14/, 1955, str.8.
2. Dehnel August, *Zakład Badania Ssaków Instytutu Zoologicznego PAN w Białowieży*, „Kosmos”, Seria A, z. 2/13/, 1955, str. 1 – 4.
3. Dzierżykraj – Rogójska Irena, *Badania nad zmiennością u ryjówki aksamitnej ...*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/, 1955, str.7.
4. Hirszfild Ludwik, *Przemówienie przy nadaniu doktoratu honorowego przez Uniwersytet Karola w Pradze 4.X.1954 r.*, „Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej”, 1954, 8, 189, str. 15 – 20.
5. Krajewska Barbara, *Polskie Towarzystwo Mikrobiologiczne [w:] Słownik Polskiego Towarzystwa Nauk*, t. I, Wrocław 1978, str. 21 – 25.
6. Kubik Jerzy, *Wstępne badania nad rodzajem, Avricola Lancepede*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/, 1952, str. 12.
7. Kryński Stefan, *Rudolf Weigel (1883 – 1957)*, „Medycyna Doświadczalna i Mikrobiologia”, t. XIX, z. 3, 1967, str. 26 – 28.
8. Przybyłkiewicz Z., *Odo Bujwid (1857 – 1942)*, 1965, 2 egz.
9. Pucek Z., *Badania nad mechanizmem zmienności czaszki w cyklu życiowym*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/, str. 5 – 6.
10. Surdacki Stanisław, *Suseł peralkowaty na Lubelszczyźnie*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/ 1955, str. 13 -14.
11. Tesarz Z. i Wiór H., *Zapalenie płuc u niemowląt*, „Polski Tygodnik Lekarski”, r. XXIII, nr 16, 1968, str. 45 – 50.
12. Wasilewski W., *Badania nad zmiennością morfolog. nornika północnego*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/, 1955, str. 11.
13. Wasilewski W., *Badania nad zmiennością morfolog. nornika burego*, „Kosmos”, Seria A, rok IV, z. 2/13/, 1955.
14. Wiza J., *Jan Adamski*, „Postępy Mikrobiologii”, t. VI, z. 4, 1967, str. 51.